

Ram Piari v. Piara Lal, (Suri, J.)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 10 ਅਧੀਨ ਨਾਮ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਹੋ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਸਥਾਈ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਕਰੀਬ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਬੇਵੱਸੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੋਧ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਨਿਯਮ ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਕੋਰਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿੱਲ ਜਾਂ ਮੁਆਫੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਸੁਝਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 4 ਕੋਲ ਨਿਯਮ 6 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ, 1966 ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਉਸਦੀ ਉਮਰ 40 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ।

(17) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋ-ਵਾਰੰਟੋ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਂਡਿੰਗ 4 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਫਤਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਰੋਹਤਕ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਕੱਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਰੋਹਤਕ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 4 ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਰੋਹਤਕ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਰੋਹਤਕ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ ਰੁ. 200 ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਬਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

—
ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੀਂਡਤ ਅਤੇ ਸੀਜੀ ਸੂਰੀ ਜੇ. ਜੇ.

ਰਾਮ ਪਿਆਰੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਪਿਆਰਾ ਲਾਲ, - ਜਵਾਬਦੇਹ.

1967 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 32-ਐਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ

10 ਸਤੰਬਰ 1969

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XXV) — ਸੈਕਸ਼ਨ 25 — ਅਧੀਨ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ — ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ — ਅਜਿਹਾ ਫਰਮਾਨ-ਆਰ — ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਾਂਟ 'ਤੇ ਰੋਕ ਹੈ — ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੇ ਬਕਾਏ — ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮਿਤੀ — ਅਦਾਲਤ - ਕੀ

556

ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਹੈ।

Ram Piari v. Piara Lal, (Suri, J.)

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1971)1

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਦਾਲਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਭੱਤੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜਾਂ ਦਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਪਰ ਇਹ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਪਾਰਾ 3 ਅਤੇ 4)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਖਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਭੱਤੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਕਾਇਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਪਾਰਾ ੮)

1967 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਨ. ਗਰੋਵਰ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੀਡਤ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਸੀ.ਜੀ. ਸੂਰੀ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ 10 ਸਤੰਬਰ, 1969 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮਿਤੀ 23 ਫਰਵਰੀ, 1967 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਯੂ. 24 ਅਤੇ 25, ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਅਸਫਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ।

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਚ.ਆਰ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ.ਕਮਥਾਨੀਆ।

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ।

ਨਿਰਣਾ.

ਸੁਪ੍ਰ, ਜੇ.—ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 28 ਫਰਵਰੀ, 1967 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। (ਇੱਥੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਿਆਰਾ ਲਾਲ, ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ., ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫ਼ਸਰ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਇਹਨਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾਲ ਹੀ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਵਿਵਹਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਭੱਤੇ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਗਰੇਵਰ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਟਕਰਾਅ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਮੁੜਕਲਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ:-

ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 1947 ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਦੋ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। 1956 ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਪੀਸੀਐਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਿਆ, ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬਟਾਲਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 20 ਮਾਰਚ, 1965 ਨੂੰ, ਪਤੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 30 ਅਗਸਤ, 1965 ਨੂੰ, ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਤੀ ਨੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਪਤਨੀ ਖੁਦ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹੀ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤਨੀ ਨੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਕੇ. ਮਹਿਤਾ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨਜ਼ੀਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਜਾਓ। ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 24 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਤਨੀ ਨੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪਤਨੀ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ - ਜ਼ਾਲਮ ਅਤੇ ਅਵੇਸਲੇ ਰਵੱਈਏ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ

ਪਤਨੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ। *ਕਰਮ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ* ਵਿੱਚ, (1) ਪੀਸੀ ਪੀਡਤ, ਜੇ. ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਾਈ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਵੱਖ ਹੋਣ ਜਾਂ ਤਲਾਕ ਲਈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਮੇਨਟੇਨੈਂਸ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਜਾਂ ਤਲਾਕ ਲਈ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। *ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ* ਬਨਾਮ *ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ* (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ. ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਣਵਿਆਹੀ ਰਹੀ। ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਹਾਲਾਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ, ਅਦਾਲਤ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਜਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਜੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇਗਾ। *ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ* ਉਰਫ਼ *ਬੀਬੋ* ਬਨਾਮ *ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ*, (3) ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਬਣੀ। ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ। ਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਤੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਜਿੰਦਗਾ ਲਾਈ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੇਸ, ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤਨੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਬਹਾਨੇ ਪਤੀ ਦੇ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਹਟ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ -

'ਵਿਵਾਹਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਸੀ।

- (1) ILR (1963) 1 ਪੀ.ਬੀ. 575.
- (2) ILR (1964) 2 ਪੀ.ਬੀ. 100.
- (3) 1962 ਦੇ FAO 55-M ਨੇ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਲੀਬਿਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਫਰਮਾਨ ਲੀਬਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ 1955।'

Bam Piari v. Piara Lai, (Su ri, J.)

ਹੁਣ, ਧਾਰਾ 25 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜੋ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੰਦਰਾ ਲਾਈ, ਜੇ. ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਹਟ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਸਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੇ. ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਸਮੁੱਚੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਤੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਨਵਰੀ, 1968 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ 200 ਰੁਪਏ। ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ।"

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਪਰ ਧਾਰਾ 25 ਬਾਰੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਿਛਲੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਭਾਗ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੇ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਨੂੰ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ-

- "25. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ / ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਣਵਿਆਹਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਮਾਸਿਕ ਜਾਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਪੱਤੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ 'ਤੇ ਚਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾ
- (2) ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸੋਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਸਹੀ ਸਮਝੇ।
- (3) ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਜਾਂ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਪਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਰਤ ਨਾਲ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।" "

ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਿੱਚ 'ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਣਵਿਆਹਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਜਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਹ ਤਲਾਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਛੋੜਾ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। *ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ*, (1) ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਠੀਕ ਹੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਹਨ। *ਮੀਨਾਰਨੀ ਮਜ਼ਮਦਾਰ ਬਨਾਮ ਦਸ਼ਰਥ ਮਜ਼ਮਦਾਰ*, (4) ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰ.

Ram Piari v. Piara Lai, (Suri, J.)

ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖਰਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਤਲਾਕ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਵੱਖ ਹੋਣ ਜਾਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਹਿ ਰਹੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਔਰਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਅਣਵਿਆਹੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਹਰੇਕ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 25(1) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, *ਕਾਦੀਆ ਹਰੀਲਾਲ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਬਨਾਮ ਕਾਦੀਆ ਲੀਲਾਵਤੀ ਗੋਕਲਦਾਸ, (5)* ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਣਵਿਆਹਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੀ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਬੰਧਨ ਭੰਗ ਜਾਂ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਅਣਵਿਆਹਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਮਤਲਬ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

\ i

(2) *ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ (2)* ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ. ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਤਲਾਕ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਰਿਗਜੀਤ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਉਸ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਤਨੀ 'ਤੇ ਇਕ ਹੀ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਅਣਵਿਆਹੀ ਰਹੇ। ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਸਨ ਜੋ ਸਿਰਫ ਉਸ ਮਾਤਰਾ ਜਾਂ ਦਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਸਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

(3) *ਅਮਰ ਕਾਂਤਾ ਸੇਨ ਬਨਾਮ ਸੋਵਨਾ ਸੇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, (6)*, ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੱਤਾ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਸ਼ੁੱਧ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਲਈ ਭੁੱਖਮਰੀ ਭੱਤੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਤਨੀ ਸੀ

(5) ਏਆਈਆਰ 1961 ਗੁਜਰਾਤ 202

(6) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 19i 60 ਕੈਲ. 438.

..i

ਉਸ ਦੇ ਵਿਭਚਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਪਤਨੀ ਦੀ ਭੁੱਖਮਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਹੈ, ਇਸ ਨੰਗੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਉਸਦਾ ਹੱਕ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਸੀ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਤਲਾਕ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ *ਡਾ. ਹਰਮੁਸਜੀ ਐਮ. ਕਾਲਾਪੋਸੀ ਬਨਾਮ ਦਿਨਬਾਈ ਐਚ. ਕਾਲਾਪੋਸੀ, (7)* ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਨਾਲ *ਪਰੀ ਮਟੀਰੀਆ* ਵਿੱਚ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿ ਪਤਨੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਦੀ ਅਣਵਿਆਹੀ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ। ਪੰਨਾ 416 'ਤੇ ਪੈਰਾ (3) ਵਿੱਚ, ਬੰਬੇ ਹਿੰਦੂ ਤਲਾਕ ਐਕਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਪਤਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੋ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਅਭਿਆਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਭੱਤੋ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਮੁਢਲੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਭੁੱਖੇ ਮਰਨ ਲਈ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਤਨੀ, ਜਿਸਦਾ ਵਿਭਚਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਜਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਹੋਂਦ, ਇਸ ਲਈ, - ਉਸਨੂੰ ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ *ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਉਰਫ਼ ਬੀਬੇ (3)* ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(4) ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੰਡਕਟ ਆਫ ਦ ਪਾਰਟੀਜ਼ ਸਿਰਫ ਉਸ ਮਾਤਰਾ ਜਾਂ ਦਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤਾ ਜਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਹਾਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਭੱਤੋ ਲਈ ਸਿਰਲੇਖ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ *ਸਮਰਥਨ* ਮਿਲਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਪਰ, ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਚਰਚਾ ਸਿਰਫ ਅਕਾਦਮਿਕ ਹਿੱਤ ਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਲਈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਅਣਵਿਆਹਿਆ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਵਿਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(7) ਏਆਈਆਰ 1 1955 ਬੰਬ 413 (DB)

ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਜਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਭੱਤੋ ਦੀ ਦਰ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦਾ ਬਾਅਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਆਚਰਣ ਕੇਵਲ ਮਾਤਰਾ ਜਾਂ ਦਰ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇ, ਅਦਾਲਤ, ਜਿੱਥੇ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਰਕਮ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮੂਲੀ ਜਾਂ ਘੱਟ ਅੰਕੜੇ ਤੱਕ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਕਾਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਲੇਖ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਕੇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨ, ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ

Ram Piari v. Piara Lal, (Suri, J.)

ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਆਹ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਆਪਸੀ ਅਤੇ ਪਰਸਪਰ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੀਆਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ। ਇੱਕ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ - ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹਾ ਫਰਮਾਨ ਉਸਦੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਥਾਈ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਦਾਅਵਾ।

(5) ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਦਰ 'ਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਜਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਉਸਾਰੂ ਨਿਆਂਕਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜੋ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਲਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਠੋਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏ ਭੱਤੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜਾਂ ਦਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(6) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦਾ ਆਚਰਣ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਾਜਬ ਦਰ 'ਤੇ ਅਤੀਤ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਆਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਆਲਕੋਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਹੁਣ ਪੱਛਮੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਲਗਭਗ 23/24 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ। ਦੋਵੇਂ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜੇਕਰ ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਡਾਕ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਮਹਿਜ਼ ਇੱਕ ਕਲਰਕ ਸੀ, ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਨਪੜ੍ਹ ਪਤਨੀ 'ਤੇ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਆਪਣਾ ਨੱਕ ਰਗੜਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉੱਚੇ ਸਰਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦੇ ਸਟਰੋਕ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅੱਗੇ ਵਧੇ। ਸਾਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼-ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। . ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ

ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 2 ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ।

(7) ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪਿਆਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦਾਅਵਾ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਪੂਰੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਅਧੀਨਗੀ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰੇਲੂ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਸ਼ਠਾ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਸੇਵਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਪਤੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਮੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਅੰਤ ਕਿ ਉਹ ਪਤੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇਸ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਸਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਕਾਪੀਆਂ ਪੀ. 3 ਅਤੇ ਪੀ. 4 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਦਦ ਮੰਗੀ। ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੁੰਦਾ

ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਝੂਠ ਨੇ ਕੋਈ ਤਕਨੀਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਉਸ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਆਰਡਰ, ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 5, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਸੀ, ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਅਤੇ ਆਰਡਰ 21, ਨਿਯਮ 32 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਵਿਧੀ। ਜੇਕਰ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ, ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਜੇਕਰ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਧਿਰ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਵੇ। ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਧਿਰ ਦੀ ਮਦਦ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਫਰਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ

Ram Piari v. Piara Lal, (Suri, J.)

ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਦੋ ਇੱਛੁਕ ਪਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚ ਕੇ ਇੱਕ ਪਰਛਾਵੇਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਦੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਸਿਰਫ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਜਬੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਜਾਂ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਖਰਕਾਰ ਗੈਰ-ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ, ਆਰ. 5 ਤੋਂ ਆਰ. 7 ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫਾਈ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ 5 ਅਕਤੂਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ. ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਗਰੇਵਰ, ਜੇ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਸੀ, ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ- ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਇੰਨਾ ਦੇਸ਼-ਯੋਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਦਰ 'ਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਜਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(8) ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤੇ ਦੀ ਦਰ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤਾ ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2£ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ 75 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਇਹ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹਰ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕੁਝ ਵਾਧਾ ਵੀ ਕਮਾਇਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕੁਝ ਅਚਾਨਕ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤਾ ਰੁ. 75 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਇੱਕ ਪਤਨੀ ਲਈ, ਜਿਸਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਬੇਦਾਗ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਆਮਦਨ ਦੇ ਦਸਵੰਧ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤੇ ਦੀ ਇਸ ਮਾਸਿਕ ਦਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ। ਮੋਨਟੀਨੈੱਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਫਰਵਰੀ, 1966 ਵਿਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੈਅ ਦਰ 'ਤੇ ਬਕਾਏ ਕੁਝ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਈ ਇੰਨੇ ਭਾਰੀ ਬਕਾਏ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਿਛਲੇ ਲਗਭਗ 3 ਜੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਿਤੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਖਤਿਆਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਡਾ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ (8), ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਹਮੀਬਾਈ,

ਲੋਕਵਾਮਲ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਪਤਨੀ। ਭਗਵਾਨਦਾਸ (9) ਦੀ ਪਤਨੀ ਕੁੰਦੀਬਾਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(9) ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ/ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਰੇਗਾ। 75 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵ, 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1967। ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪੀ ਸੀ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ. -ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

RNM

(8) ILR (1963) 1 Fb. 74.

(9) ਏਆਈਆਰ 1940 ਸਿੰਧ 223

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ